

## UMUMJAHON O'QUV FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH JARAYONIDA INGLIZ TILINI O'QITISH PEDAGOGIK MUOMMO SIFATIDA

1. Dilafruz Aliyeva

2. Madina Xasanova

1. QDPI o'qituvchisi

2. QDPI stajyor-o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7812308>

**Annotatsiya:** Maqolada nemis olimlarining “Muhim axborotga ega bo'lish hokimiyatga ega bo'lish, muhim axborotni nomuhimidan ajrata bilish, hokimiyatga ega bo'lish, muhim axborotni o'ziga ma'qul bo'lgan ruhda tarqata olish imkoniyatiga ega bo'lish yoki u haqida ko'pchilikka hech narsa ma'lum bo'lmasligiga erishish ikki karra hokimiyatga ega bo'lishni anglatadi”, — degan fikrlari diqqatga sazavor. Axborot jamiyatining shakllanishida to'rtta ijtimoiy soha siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy va ma'naviy hamda telekommunikatsiya va ta'lim tizimlarining ahamiyati oshganligi haqida so'z yuritilgan.

**Kalit so'zlar:** Globallashuv, Axborot, texnologiyalar, telekommunikatsiya, innovatsion qurilmalar.

Globallashuv kuchayishi bilan birga hozirgi davrning yana bir muhim xususiyatlaridan biri-axborot jamiyatning shakllanishidir. Bu jamiyatda axborot asosiy qadriyatga aylangan. Axborot asrining muhim ko'rsatkichlaridan biri — davlat va jamiyatning barcha bo'g'inlari uchun axborot bilan almashish birinchi hayotiy zaruratga aylanishi. Shu nuqtayi nazardan qaraganda, nemis olimlarining “Muhim axborotga ega bo'lish hokimiyatga ega bo'lish, muhim axborotni nomuhimidan ajrata bilish, hokimiyatga ega bo'lish, muhim axborotni o'ziga ma'qul bo'lgan ruhda tarqata olish imkoniyatiga ega bo'lish yoki u haqida ko'pchilikka hech narsa ma'lum bo'lmasligiga erishish ikki karra hokimiyatga ega bo'lishni anglatadi”, — degan fikrlari diqqatga sazavor. Axborot jamiyatining shakllanishida to'rtta ijtimoiy soha siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy va ma'naviy hamda telekommunikatsiya va ta'lim tizimlarining ahamiyati oshgan. Aynan shu sohalar jamiyatning rivojlanishini belgilab beradi. Hozirgi davrning asosiy talabi — mustahkam va chuqur bilimlarga, mustaqillikga, kuchli irodaga, g'oyaviy immunitetga ega bo'lgan yoshlarni tarbiyalash.

Ta'limni shakllantirish jarayonidagi pedagogik muommolar tasnifi	
An'anaviy dars tizimidan voz kechmaslik;	
Zamonaviy texnologiyalardan foydalanmaslik;	
Darslarni ijodkorlik bilan uyushtirmaslik;	
Mustaqil fikrlash imkoniyatidan cheklanib qolmoqda;	Talaba sust ob'yektga aylanib qolmoqda

Axborotlashtirish, ommaviy kommunikatsiyalashning yangi g'oyalari va vositalarini qo'llashga asoslangan texnologiyalar innovatsion texnologiyalar hisoblanadi.

Tizim osti tuzilmalarining chuqurligi bo'yicha innovatsion yangi kiritmalarning mohiyati, sifati va maqsadga muvofiqligi haqida xulosa qilish mumkin. Innovatsion uslublarni ishlab chiqish asosida ta'limda o'qitishni jadallashtirish, individuallashtirish va tabaqalashtirishga erishish O'qitishni jadallashtirish texnologiyasini Viktor Fedorovich Shatalov ishlab chiqdi va hayotga joriy qildi. U o'qitishning an'anaviy dars usulining hali ochilmagan katta imkoniyatlarini ko'rsatib berdi.

Bu borada ta'lim startegiyalarining tashkiliy shakllaridan biri bo'lgan innovatsion qurilmalar ya'ni kompyuter imitatsion modellarni dars jarayonlarida foydalanish hamda zamonaviy texnologik qurilmalardan keng qo'llamda ishlatilish imkoniyatlarini berdi. So'nggi yillarda xorijiy tillarni o'qitishda yangi axborot texnologiyalarini qo'llash savol miqyosida ko'tarildi. Chet tili o'qitish asosiy maqsadi chet tilida amaliy mahoratini o'rganish, talabalar kommunikativ madaniyat shakllantirish va rivojlantirish hisoblanadi. Xorijiy tilda so'z o'rganish alohida ahamiyat kasb etadi. Bu faqat so'zni eslash va to'g'ri talaffuz qilish bilan birga qaerda va qanday qo'llashni bilish kerakligi haqida ham fikr yuritiladi. Yangi texnologiyalar amaliyotga faol va mustaqil ravishda xorijiy so'zlarni o'rganishda talabalar uchun ko'plab resurslarni yaratdi.

### References:

1. Xasanova M. Kasbiy terminologik lug'at boyligini o'rgatishda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning o'rni //Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences. – 2021. – T. 1. – №. 3. – C. 195-198.
2. Xasanova M. Using modern pedagogical technologies in teaching professional terminology //Экономика и социум. – 2021. – №. 3-1 (82). – C. 347-349.
3. Madina K. The pedagogical process at school-A very complex phenomenon //ASIA PACIFIC JOURNAL OF MARKETING & MANAGEMENT REVIEW ISSN: 2319-2836 Impact Factor: 7.603. – 2022. – T. 11. – №. 12. – C. 242-248.
4. Madina X. MODERN METHODS IN TEACHING //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2022. – T. 10. – №. 12. – C. 57-59.
5. Dilafruz A. THE PRACTICE-ORIENTED APPROACH TO LEARNING IN EUROPE //Conferencea. – 2023. – C. 79-80.
6. Muhtarovna A. D. MODERN PEDAGOGICAL INNOVATIONS IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES FOR DEFECTOLOGISTS //Euro-Asia Conferences. – 2021. – T. 3. – №. 1. – C. 168-170.
7. Dilafruz A. PROBLEMS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO NON-PHILOLOGY STUDENTS OF HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTIONS //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2022. – T. 10. – №. 12. – C. 54-56.
8. Alimsaidova S. A. Comparison of spatial constructions in the Russian and Uzbek languages in the formation of sociolinguistic competence //Scientific Bulletin of Namangan State University. – 2019. – T. 1. – №. 7. – C. 204-214.
9. Alimsaidova Sayyora Amideevna. "Historical and literary texts as the basis for teaching a non-native language." Current research journal of pedagogics 2.10 (2021): 204-208.